

Handläggare
Britt Lundkvist
Telefon: 508 25 294

Till
Socialnämnden
2019-08-20

Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg beträffande Rågsveds HVB

Förvaltningens förslag till beslut

1. Detta tjänsteutlåtande lämnas som yttrande till Inspektionen för vård och omsorg.
2. Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Lisa Cadenius
avdelningschef

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har genomfört en inspektion vid Rågsveds HVB 2019-05-02. IVO ger nu socialnämnden möjlighet att inkomma med synpunkter på det underlag som IVO inhämtat samt begär komplettering i två frågor.

- På vilket sätt de yngre barnens behov tillgodoses med hänsyn till att vården bedrivs i lägenheter med självhushåll.
- Socialnämndens syn på IVO:s iakttagelser i fråga om lämplighetsbedömningarna.

I ärendet redovisas hur de yngre barnens/ungdomarnas behov särskilt uppmärksammas i verksamheten. Förvaltningen bedömer att med personalens kompetens och erfarenhet i kombination med ett adekvat arbets- och förhållningssätt samt en hög personaltäthet, tillgodoses de yngre barnen/ungdomarnas behov på ett bra och fullgott sätt.

Socialförvaltningen
Socialtjänstavdelningen

Box 44
123 21 Farsta
Telefon 508 25 294
Växel 508 25 000
socialforvaltningen@stockholm.se
stockholm.se

De redovisade förändringar som kommer att göras av lämplighetsbedömningarna innebär att IVO:s iakttagelser har tagits i beaktande. Förvaltningen föreslår socialnämnden att detta tjänsteutlåtande lämnas som yttrande till Inspektionen för vård och omsorg.

Bakgrund

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har genomfört en förannmäld inspektion vid Rågsveds HVB 2019-05-02. IVO ger nu socialnämnden möjlighet att inkomma med synpunkter på det underlag som IVO inhämtat och som kommer att ligga till grund för IVO:s beslut. IVO begär också komplettering i form av svar på följande:

- På vilket sätt de yngre barnens behov tillgodoses med hänsyn till att vården bedrivs i lägenheter med självhushåll.
- Socialnämndens syn på IVO:s iakttagelser i fråga om lämplighetsbedömningarna.

Svar ska ha inkommit till IVO senast 2019-08-30.

Ärendet

Socialförvaltningens *Enhet för ensamkommande barn och ungdomar* har som uppdrag att erbjuda boende med stöd till ensamkommande asylsökande barn och ungdomar samt ungdomar med uppehållstillstånd. Enheten har också ett uppdrag att erbjuda akut- och korttidsboende för barn och unga. Det är stadsdelsförvaltningarna i Stockholm som fattar biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen att bevilja en placering.

Rågsveds HVB (Hem för vård eller boende)

Rågsveds HVB disponerar en fastighet där lägenheter är fördelade på flera våningsplan. Alla barn/ungdomar har eget sovrum men delar kök, vardagsrum och toalett/dusch med ett annat barn/ungdom. Några lägenheter om 1 rum och kök finns också. Varje barn/ungdom har ett eget rum.

Rågsveds HVB har två målgrupper:

- Rågsveds akut- och korttidsboende, HVB (5 platser)
Målgruppen är barn och unga 14-17 år som av olika anledningar är i akut behov av boende, stöd och omsorg. Placering kan ske dygnet runt via Stockholms stads socialjour eller Stockholms stadsdelsförvaltningar enligt SoL eller LVU. Placeringstiden är maximalt två månader.
- Rågsveds HVB boende, 36 platser
Målgruppen är ensamkommande barn/ungdomar som har fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd 14-20 år, samt asylsökande barn/ungdomar 14-17 år.

Bemanningen i hela verksamheten består av totalt 18 personal (dag/kväll) samt 4 personal (natt). På natten är verksamheten alltid dubbelbemannad. En arbetsledare i form av biträdande enhetschef eller gruppleddare finns på plats dagtid. Efter kontorstid samt nätter och helger finns alltid tillgång till arbetsledare i beredskap.

Fråga 1 - På vilket sätt de yngre barnens behov tillgodoses med hänsyn till att vården bedrivs i lägenheter med självhushåll.

Verksamhetens uppdrag

Socialförvaltningen har bedrivit boendeverksamhet i den aktuella fastigheten sedan 2014. Verksamheten har således en lång erfarenhet och en väl etablerad kompetens att uppmärksamma och möta ungdomarnas behov, oavsett ålder och boendeform. Vaken personal finns dygnet runt.

Verksamheten arbetar med att tillgodose barnens/ungdomarnas behov av trygghet och förutsägbarhet samt mat och sömn. Fokus är att stärka ungdomarnas självbestämmande, inflytande och delaktighet samt att förbereda de asylsökande barnen/ungdomarna inför beskedet från Migrationsverket. En meningsfull sysselsättning (skola, fritid och eventuell praktik) är viktigt och att barnen/ungdomarna har sin hälsa under kontroll.

Verksamhetens uppdrag är också att ge barn och unga i behov av skydd, ett akut boende under trygga förhållanden. Att i en trygg miljö ge barnen och de unga ett sammanhang utifrån den akuta placeringen och att personalen stöttar de unga att ta en aktiv del i sin egen planering.

Kontaktmannaskap och arbetssätt

Varje barn/ungdom har en kontaktperson. Tillsammans görs en kartläggning av ungdomens individuella behov och en genomförandeplan upprättas. Ungdomen har tillsammans med sin kontaktperson individuella möten där ungdomen får stöd, råd och vägledning utifrån sin situation. De individuella mötena är till för att fånga upp barnens/ungdomarnas behov och möta dessa behov här och nu. För barn/ungdomar som har behov av extra stöd, till exempel kring matlagning, upprättas en handlingsplan hur detta behov särskilt ska tillgodoses.

Det miljöterapeutiska förhållningssättet är centralt i personalens arbete med ungdomarna. Då barnen/ungdomarna är hemma finns

personal tillgänglig ute i boendemiljön och hjälper och stöttar ungdomarna med exempelvis läxläsning, bistår i matlagning eller bara för ett spontansamtal. I dessa vardagliga situationer har personalen en stor lyhörddhet för att lyssna in barnens/ungdomarnas, både uttalade och outtalade, signaler kring deras mående. I alla situationer under hela dygnet har personalen särskild uppmärksamhet på de yngre ungdomarna.

Ekonomi och hushåll

Ekonomi för barnet/ungdomen skiljer sig åt beroende på om de är asylsökande, har uppehållstillstånd eller tillhör målgruppen akut- och korttidsboende.

De asylsökande barnen/ungdomarna får handla mat tillsammans med personal varje vecka och lär sig då hantera en angiven budget. I affären ser personalen till att varorna betalas och säkerställer att barnet/ungdomen har handlat mat för pengarna samt att budget hålls. Kontaktpersonen följer sedan (via kvittot) upp om barnet/ungdomen har följt den planering som är gjord avseende varor och budget.

För de barn/ungdomar som fått uppehållstillstånd används ett särskilt metodmaterial, ”Min samhällsguide”. Utifrån detta material arbetar kontaktpersonen med barnet/ungdomen kring frågor som rör ekonomin, att lära sig hantera en budget, betala räkningar etc. Kontaktpersonen följer upp hur den unge klarar sin budget och sina matinköp. Barnet/ungdomen får sedan stöd i den utsträckning som den behöver.

För barn/ungdomar i akut- och korttidsboende tillhandahåller verksamheten maten under den första placeringsveckan. Om placeringstiden blir längre är arbetssättet samma som för målgruppen asylsökande barn/ungdomar.

Även när det gäller att laga mat och tvätta kläder är det kontaktpersonen som inventerar barnets/ungdomens kunskap och gör en planering för att barnet/ungdomen ska klara av hushållet. Om behov finns upprättas en handlingsplan där det säkerställs att barnet får dagligt stöd i detta.

Av erfarenhet kan det konstateras att många yngre barn/ungdomar klarar hushållet bättre än de äldre. Det innebär att verksamhetens arbetssätt inte kan utgå från ålder utan måste utgå från barnets/ungdomens individuella behov av stöd.

Organisation

Verksamheten har ett särskilt organiserat system för att säkerställa att samtliga barn/ungdomar uppmärksammas. Lägenheterna är uppdelade i ansvarsområden per våningsplan och per personal. Det innebär att det alltid finns en ansvarig personal för ett visst antal lägenheter. Vid överlämning mellan arbetspass övergår ansvaret till nästa personalgrupp, enligt samma struktur.

Kontorsrum finns på två av våningsplanen. De yngre ungdomarna placeras alltid i lägenheterna som är belägna närmast kontorsrummen för att kunna ha extra uppsikt. Jämnåriga yngre barn/ungdomar placeras så långt det är möjligt, i samma lägenhet. Detta möjliggör en avgränsning till de äldre ungdomarna som bor där. På våningsplanet där akut placerade barn/ungdomar bor, finns alltid personal stationerad, dygnet runt. Personalen besöker också barnen/ungdomarna i deras lägenheter/rum flera gånger under dagen/kvällen.

Genom lämplighetsbedömningen, har placerande stadsdelsförvaltning tillsammans med verksamheten, gjort bedömningen att barnet/ungdomen klarar av att bo på Rågsveds HVB.

Fråga 2 - Socialnämndens syn på IVO:s iakttagelser i fråga om lämplighetsbedömningarna.

I samband med placeringen görs en lämplighetsbedömning för att kunna se om barnets/ungdomens behov kan tillgodoses av boendet och om ungdomen har en förmåga att ta emot hjälp och stöd.

Efter IVO:s inspektion kommer verksamheten att gå igenom utformningen av lämplighetsbedömningarna och genomföra ett antal förändringar. Uppgifter om kön och ålder kommer att läggas till. Frågorna kring ungdomens bedömda förmågor utökats till att även omfatta områdena ekonomi och budgethantering samt matlagning. Samtliga frågor kommer också att kompletteras med ett bedömningsavsnitt där bitr. enhetschef skriver in en bedömning av de svar som lämnas.

Även ett sammanfattande avsnitt kommer att läggas till i slutet där bitr. enhetschef kan göra en helhetsbedömning av det som har framkommit. Där formuleras även en bedömning av om verksamheten kan tillgodose ungdomens olika behov samt om/hur placeringen kan påverka de ungdomar som redan är finns i verksamheten.

Löpande information/händelser som framkommer under placeringstiden dokumenteras i barnets/ungdomens journal samt i genomförandeplanen. Det innebär också att insatserna kan förändras under placeringstiden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för mottagande av nyanlända. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 14 augusti.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att det inte är relevant att genomföra någon jämställdhetsanalys eftersom ärendet är ett yttrande till IVO.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har i detta tjänsteutlåtande beskrivit hur de yngre barnen särskilt uppmärksammas så att deras behov kan tillgodoses. Förvaltningen bedömer att med personalens kompetens och erfarenhet i kombination med ett adekvat arbets- och förhållningssätt samt en hög personaltäthet, tillgodoses de yngre barnen/ungdomarnas behov på ett bra och fullgott sätt.

Med de förändringar som kommer att genomföras av lämplighetsbedömningarnas utformning bedömer förvaltningen att IVO:s iakttagelser har tagits i beaktande.

Förvaltningen föreslår socialnämnden att detta tjänsteutlåtande lämnas som yttrande till Inspektionen för vård och omsorg.

Bilagor

1. Kommunikering av underlag samt begäran om komplettering, inspektion vid Rågsveds HVB dnr 1.6.1-180/2019 (IVO dnr 8.4.2-12418/2019-6)